

horecapomaha

www.horecapomaha.sk

УМОВИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ В СЛОВАЧЧИНІ

Для біженців, осіб, які мають тимчасовий притулок
або шукачі притулку з України

Asociácia hotelov
a reštaurácií
Slovenska

EURÓPSKY
INŠTITÚT
REGIONÁLNEHO
ROZVOJA

CENTER FOR INTERNATIONAL
PRIVATE ENTERPRISE

01

ЗА ЯКИХ УМОВ УКРАЇНЦЯМ ДОЗВОЛЕНО ПРАЦЮВАТИ В СЛОВАЧЧИНІ?

Громадяни України, які отримали дозвіл на в'їзд через словацький кордон, можуть або провести до 90 днів на умовах короткострокового перебування, або подати заяву про надання їм тимчасового захисту або притулку. З урахуванням поточної ситуації жителям України краще звертатися за тимчасовим захистом, а не за притулком.

1. 1. ПЕРЕБУВАННЯ В СЛОВАЧЧИНІ ІЗ ЧИННИМ БІОМЕТРИЧНИМ ПАСПОРТОМ

Мешканцям України з дійсним біометричним паспортом дозволено перебувати в Словаччині та Шенгенській зоні протягом 90 днів.

Однак їм заборонено працювати або вести власний бізнес, якщо вони перебувають у Словаччині без візи.

1. 2. ПРИТУЛОК

Право на притулок означає захист іноземного громадянина від переслідування на підставах, викладених у Конвенції про статус біженців або в Конституції Словацької Республіки. Запит про притулок можна подати

1. при в'їзді до Словаччини в будь-якому прикордонному відділенні поліції;

- після в'їзду в Словаччину в будь-якій поліцейській дільниці, створеній у будь-якому центрі прийому біженців, наприклад у Гуменному.

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Особи, які подали заяву про надання притулку, можуть працювати, поки в Україні діє надзвичайний стан, але не можуть вести власний бізнес. Вони можуть працювати лише на території Словаччини.

Отримавши притулок або статус біженця, така особа зможе влаштуватися на роботу або вести власний бізнес, і на неї поширюватиметься державне медичне страхування. Працювати або вести власний бізнес можна лише в Словаччині.

1. 3. ТИМЧАСОВИЙ ЗАХИСТ

Тимчасовий захист надається для захисту іноземних громадян від війни, наслідків гуманітарної катастрофи або масових порушень прав людини в країні їхнього походження. Це найшвидша форма захисту, яка може бути надана, і вона забезпечує іноземному громадянину доступ до житла, харчування й медичного обслуговування, дозволяючи йому залишатися й працювати в Словаччині.

Після того як справу буде розглянуто, подавач отримає посвідку на проживання з позначкою DOČASNÉ ÚTOČISKO (Тимчасовий захист). (Якщо в документах написано ODÍDENEC (Переміщена особа), причин для занепокоєння немає.) Наразі тимчасовий захист надається на період до 4 березня 2023 року.

З урахуванням поточної ситуації жителям України краще звертатися за тимчасовою захистом, а не за притулком.

КУДИ МОЖНА ЗВЕРНУТИСЯ З ПРОХАННЯМ ПРО ТИМЧАСОВИЙ ЗАХИСТ?

Особисто в будь-якому із центрів великої місткості, які працюють без перерви за такими адресами:

- Міхаловце: Športová 31
- Нітра: Akademická 4
- Братислава: Bottova 7

Особисто у відділах Поліції зі справ іноземців, які розглядають заяви про реєстрацію для тимчасового захисту:

- Понеділок – п'ятниця, 07:00–19:00
- Субота й неділя, 07:00–15:00

Або в електронному вигляді: **Реєстрація для тимчасового захисту.**

Будь-яка особа, якій надано статус суб'єкта тимчасового захисту, матиме доступ до таких послуг:

ЖИТЛО

Термінове житло буде надано протягом десяти днів усім, хто звернеться з таким проханням. Заяву про тимчасовий захист має бути подано протягом десяти днів. Додаткову інформацію про доступне житло можна знайти на сайті <https://pomocpreukrajinu.sk/>. Якщо знадобиться змінити місце проживання, зверніться до районного управління. Там перевірять статус переміщеної особи й останнє місце проживання та нададуть нове житло. Особа має повідомляти про будь-яку зміну адреси до муніципалітету або міста, куди вона переїхала. Повідомляючи про зміну, надайте разом із таким повідомленням докази проживання. Ви можете запропонувати переміщеним особам будь-які вільні місця у вашому закладі незалежно від того, чи працюють вони у вас. Фінансову допомогу для компенсації проживання виплачуватиме підприємствам Міністерство транспорту та зв'язку.

Допомога надаватиметься в таких розмірах:

- За переміщених осіб, яким уже виповнилося 15 років: 7,70 євро вкл. ПДВ або 7,00 євро (якщо ви не є платником ПДВ) за добу проживання на особу;
- За переміщених осіб, яким ще не виповнилося 15 років: 3,85 євро вкл. ПДВ або 3,00 євро (якщо ви не є платником ПДВ) за добу проживання на особу.

Інформацію про виплату допомоги можна знайти на сайті <https://www.mindop.sk/lex-ukrajina>.

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Жителі України, яким надано тимчасовий захист, мають такий самий доступ до ринку праці, як і громадяни Словаччини (за винятком вакансій державних службовців). Працевлаштування можливе як за трудовим договором, так і за угодою.

Інформацію про вакансії та можливості для працевлаштування в Словаччині можна отримати в Управлінні праці, соціальних питань і сім'ї. Ця інформація також доступна українською мовою на таких сайтах:

www.sluzbyzamestnanosti.gov.sk

www.istp.sk

www.profesia.sk

www.kariera.sk

ТРАНСПОРТ

Переміщенням особам надається безкоштовний проїзд у всіх поїздах ZSSK (окрім поїздів InterCity). Вони також можуть скористатися правом безкоштовного проїзду на міжміських автобусах із написом *bezplatná preprava* (Безкоштовний проїзд) на жовто-блакитному фоні з українським перекладом.

МЕДИЧНА ДОПОМОГА

Якщо в переміщеної особи виникнуть проблеми зі здоров'ям, їй буде надано необхідну медичну допомогу. Особи, що подають запит про тимчасовий захист, мають право на безоплатні ліки, медикаменти й дієтичне харчування, а також на невідкладну та необхідну медичну допомогу за показаннями. Це будь-яка медична допомога, рекомендована після огляду лікарем. Невідкладна амбулаторна допомога надається в будь-якому регіоні й місті або в будь-якому приймальному покої лікарні. Контакти: **www.e-vuc.sk**. Додаткову інформацію включно з контактними даними лікарів і стоматологів див. на сайті **www.ua.gov.sk**.

ОСВІТА

Заявники на тимчасовий захист можуть відвідати будь-який дитячий садок, початкову або середню школу, куди хотіли б влаштувати свою дитину, і подати заяву про зарахування. Якщо дитину буде зараховано до школи, директор організує для неї мовні курси. По рекомендації з питань вищої освіти та вступу слід звертатися до конкретного університету. Усю важливу інформацію про освіту в Словаччині можна знайти на сайті **<https://ukrajina.minedu.sk/>**.

02

ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ ПРО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ В СЛОВАЧЧИНІ

Жителі України, яким надано тимчасовий захист, мають такий самий доступ до ринку праці, як і громадяни Словаччини (за винятком вакансій державних службовців). Працевлаштування можливе як за трудовим договором, так і за угодою. Трудовий кодекс принципово регулює індивідуальні трудові відносини у зв'язку з найманою працею фізичних осіб в інтересах юридичної особи чи іншої фізичної особи, а також колективні трудові відносини.

Правомочність

- Будь-яка особа має право укласти трудовий договір і нести зобов'язання, що випливають із трудових відносин, після досягнення 15-річного віку. При цьому роботодавець не має права наймати на роботу особу, яка за законом ще зобов'язана відвідувати школу (період обов'язкового відвідування школи в Словаччині становить 10 років).
- Будь-який працівник має право укласти договір про матеріальну відповідальність не раніше, ніж йому виповниться 18 років.
- Трудовий кодекс регулює правовий статус кожної особи, що працює в приватному секторі.

Інші трудові відносини – угода

Найпоширенішими угодами в закладах сфери HORECA є угоди про... та договори про тимчасову роботу студентів. Такі угоди використовуються сезонними підприємствами або підприємствами, що надають послуги з яскраво вираженою сезонністю. Такі робочі місця часто пов'язані із сезонними підприємствами, розташованими на курортах із піковим літнім або зимовим туристичним сезоном, але їх також можна знайти в міських готелях, що надають послуги з проведення конференцій різних видів чи з організації харчування (кейтерингу) на літніх терасах.

Іншим видом трудових відносин є відносини за трудовим договором на тимчасовій основі, наприклад:

- договори про виконання робіт;
- договори про виконання конкретного завдання;
- студентські тимчасові трудові договори

Тимчасові трудові договори укладаються лише у виняткових випадках. Роботодавець зобов'язаний укласти звичайний трудовий договір, якщо робота належить до категорії найманої праці.

Оплата праці й винагорода

- У 2022 році мінімальна місячна заробітна плата становить 646 євро до податків для працівників із повною зайнятістю, або 3,713 євро на годину. Проте робочі місця поділяються на 6 (шість) класів залежно від ступеня складності, і наведені нижче суми належать до класу 1, тобто найнижчого ступеня. Для найвищого ступеня складності (клас 6) мінімальна місячна заробітна плата становить 1226 євро, або 7,046 євро на годину.

Оплата праці у сфері HORECA не є серед найвищих порівняно з іншими галузями, але працівник із досвідом роботи або належними навичками має можливість кар'єрного зростання паралельно з підвищенням заробітної плати. Найпоширеніші професії, такі як офіціант, кухар, домробітниця й рецепціоніст, найчастіше належать до класу 1 або 2, що означає, що для цих посад мають застосовуватися відповідні коефіцієнти мінімальної заробітної плати.

Де знайти роботу у сфері HORECA

Оголошення українською мовою про вакансії доступні безпосередньо на сайтах служб зайнятості. Інформацію про вакансії та можливості для працевлаштування в Словаччині можна отримати в Управлінні праці, соціальних питань і сім'ї. Ця інформація також доступна українською мовою на таких сайтах:

www.sluzbyzamestnanosti.gov.sk

www.istp.sk

www.profesia.sk

www.kariera.sk

www.workania.eu/sk/

Що таке незадекларована робота?

Незадекларованою роботою вважається будь-яка наймана праця, яка виконується фізичною особою для роботодавця за таких обставин:

- Між особою та роботодавцем не встановлено трудові відносини відповідно до Трудового кодексу. Іншими словами, немає трудового договору чи угоди.
- Роботодавець порушує умови, викладені в частині 1 статті 21 Закону 5/2004, приймаючи на роботу особу, яка не є громадянином держави-члена Європейського Союзу, Ісландії, Норвегії, Ліхтенштейну або Швейцарії чи особою без громадянства.
- На роботу приймається громадянин України, який або не має чинної робочої візи, або не отримав статус тимчасового захисту.

Що ви повинні знати про роботу у сфері HORECA?

Терміном HORECA часто позначають готельно-ресторанний бізнес (від. англ. **H**OTELS, **R**ESTAURANTS і **C**AFES, тобто готелі, ресторани й кафе). Підприємства сфери HORECA є одними з найпопулярніших роботодавців для новачків. Більшість молодих людей отримують свій перший досвід роботи саме в них. Багато таких посад підходять саме людям без кваліфікації або досвіду, і таку роботу можна швидко опанувати. Статистика також показує, що в цих закладах працює більше жінок, ніж чоловіків.

До пандемії COVID-19 понад 110000 людей у Словаччині працювали у сфері HORECA під час пікових туристичних сезонів. Через заходи, вжиті

для боротьби з пандемією, чисельність персоналу скоротилася, проте попит на ці послуги зростає, а роботодавці пропонують безліч вакансій.

Особливі вимоги для роботи у сфері HORECA

Усі, хто працює на підприємствах сфери HORECA й контактуватиме з продуктами харчування, повинні мати:

- медичну довідку;
- професійну компетентність.

Медична довідка

Медична довідка, що підтверджує таку придатність, зазвичай видається лікарем після проведення медичного огляду. Такі медичні довідки не мають терміну дії.

Професійна компетентність

Професійна компетентність – це наочний доказ наявності необхідної освіти й практичного досвіду або успішної здачі іспиту. Це особлива умова для певних видів професійної діяльності, таких як робота з харчовими й продовольчими продуктами.

Професійна компетентність підтверджується такими документами:

- диплом або сертифікат будь-якої з професійних установ, зазначених у Додатку 6 до Указу 585/2008;
- свідоцтво про кваліфікацію для здійснення епідеміологічно значущої діяльності.

Свідоцтва про кваліфікацію видаються регіональним органом охорони здоров'я після успішного іспиту перед комісією, створеною цим органом.

Щоб максимально спростити отримання свідоцтва, національний орган охорони здоров'я розробив єдині навчальні матеріали, які здебільшого перекладені українською мовою.

horeca *pomáha*

03

ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ ПРО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ЛЮДЕЙ З УКРАЇНИ

Жителі України, яким надано статус тимчасового захисту, мають такий самий доступ до ринку праці, як і громадяни Словаччини (за винятком вакансій державних службовців). Працевлаштування можливе як за трудовим договором, так і за угодою відповідно до положень Трудового кодексу.

Що потрібно мати переміщеній особі для працевлаштування?

Найголовніше – документ, що підтверджує її статус тимчасового захисту. Зразок документа можна подивитися [тут](#).

Особливі вимоги для роботи у сфері HORECA

Усі, хто працює на підприємствах сфери HORECA й контактуватиме з продуктами харчування, повинні мати:

- медичну довідку;
- професійну компетентність.

Медична довідка

Законодавство Словаччини (Указ 585/2008) передбачає, що лише професійно кваліфікована й придатна за станом здоров'я особа має право здійснювати епідеміологічно значущу діяльність із виробництва харчових і продовольчих продуктів, поводження з ними та їхнього продажу на ринку. Підтвердження медичної придатності є однією з умов для особи, яка залучена й працює в ресторанах і на підприємствах громадського харчування.

Медична довідка, що підтверджує таку придатність, видається лікарем після проведення медичного огляду.

Записатися до лікаря загальної практики в деяких регіонах Словаччини може бути складно через відсутність амбулаторних клінік загального профілю, здатних задовольнити всі наявні потреби. Можливим рішенням у таких випадках є залучення роботодавцем власного лікаря загальної практики за договором.

Професійна компетентність

Професійна компетентність – це наочний доказ наявності необхідної освіти й практичного досвіду або успішної здачі іспиту. Це особлива умова для певних видів професійної діяльності, таких як робота з харчовими й продовольчими продуктами та їхній продаж на ринку.

Професійна компетентність підтверджується такими документами:

- диплом або сертифікат будь-якої з професійних установ, зазначених у Додатку 6 до Указу 585/2008;
- свідоцтво про кваліфікацію для здійснення епідеміологічно значущої діяльності.

Свідоцтва про кваліфікацію видаються регіональним органом охорони здоров'я після успішного іспиту перед комісією, створеною цим органом.

Національний орган охорони здоров'я розробив єдині навчальні матеріали для здобуття професійної компетентності, які частково перекладені українською мовою.